

Bruksela, 20 maja 2025 r.
(OR. en)

8690/25

MOG 42
YEMEN 2
CFSP/PESC 666
COPS 197

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	20 maja 2025 r.
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie Jemenu

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie Jemenu zatwierdzone przez Radę do Spraw Zagranicznych na posiedzeniu w dniu 20 maja 2025 r.

KONKLUZJE RADY W SPRAWIE JEMENU

1. Przywołując poprzednie konkluzje Rady w sprawie Jemenu z grudnia 2022 r. i swoje zaangażowanie na rzecz wspierania ludności Jemenu, UE wyraża głębokie zaniepokojenie poważnym pogorszeniem bezpieczeństwa w Jemenie i wzywa wszystkie strony do przestrzegania zobowiązań wynikających z prawa międzynarodowego, w tym z międzynarodowego prawa humanitarnego. UE zdecydowanie potępia groźby Hutich i zmasowane ataki na międzynarodową żeglugę morską na Morzu Czerwonym i w Zatoce Adeńskiej, a także na Izrael. Ataki te bezpośrednio zagrażają pokojowi i stabilności w regionie, globalnemu handlowi i wolności żeglugi jako globalnemu dobru publicznemu oraz pogarszają już i tak dramatyczną sytuację humanitarną w Jemenie. Po dekadzie konfliktu w Jemenie wynegocjowane przez ONZ zawieszenie broni wydaje się bardziej niestabilne niż kiedykolwiek, a ryzyko dalszej eskalacji w kraju i w regionie jest nadal wysokie. Prowadzone pod egidą ONZ w kontekście ataków Hutich wysiłki pokojowe utknęły w martwym punkcie, w Jemenie i w regionie nasilają się rozprzestrzenianie broni i zagrożenia terrorystyczne, a przy tym sytuacja humanitarna w tym kraju nadal pogarsza się w niepokojący sposób; ciągle odnotowuje się też poważne pogwałcenia i naruszenia praw człowieka. W tym krytycznym momencie należy zapobiec powrotowi do regularnej wojny, która byłaby nie tylko katastrofalna dla ludności Jemenu, ale również groziłaby dodatkowymi negatywnymi skutkami dla szerszego regionu oraz dla bezpieczeństwa morskiego i wolności żeglugi na Morzu Czerwonym. Jednocześnie na sytuację w Jemenie silnie wpływa dynamika regionalna.
2. W obliczu tego niepokojącego rozwoju wydarzeń i w kontekście rosnącego ryzyka ponownego wybuchu walk wewnętrznych UE wzywa do zdecydowanego odnowienia wysiłków na rzecz pokoju w Jemenie. UE ponownie wyraża zdecydowane poparcie dla mediacji ONZ i dla inicjatyw regionalnych mających na celu doprowadzenie do trwałego zawieszenia broni w Jemenie, zakończenia ataków na Morzu Czerwonym i na Izrael oraz powrotu stron do konstruktywnych negocjacji w sprawie pluralistycznego rozwiązania politycznego dotyczącego politycznych, gospodarczych i związanych z bezpieczeństwem aspektów konfliktu. Pokój i stabilność w Jemenie mają również zasadnicze znaczenie dla bezpieczeństwa regionu Zatoki Perskiej i Morza Czerwonego, dlatego też kluczowe jest zaangażowanie regionalne. Opowiadając się za jednością, suwerennością, niezależnością i integralnością terytorialną Jemenu, UE będzie nadal zdecydowanie wspierać specjalnego wysłannika ONZ ds. Jemenu i jego zespół za pomocą środków dyplomatycznych oraz poprzez ułatwianie i finansowanie zarówno inicjatyw dyplomacji oficjalnej, jak i dyplomacji drugiego toru. UE wyraża uznanie dla bieżących wysiłków podejmowanych przez podmioty regionalne mających na celu utorowanie drogi do politycznego porozumienia i trwałego pokoju w tym kraju. UE jest

gotowa zwiększyć swoje bezpośrednie zaangażowanie w ułatwianie powrotu poszczególnych stron do dialogu, aby osiągnąć pluralistyczne porozumienie polityczne.

3. UE uznaje gotowość rządu Jemenu do przyjęcia odpowiedzialności. UE będzie nadal wspierać rząd Jemenu i Radę Przywództwa Prezydenckiego w ich wysiłkach na rzecz przyspieszenia reform i ustanowienia dobrych rządów, w szczególności dzięki wprowadzeniu w życie kompleksowego rządowego planu reform; podkreśla przy tym kluczowe znaczenie jedności i stałej obecności w tymczasowej stolicy Adenie. UE będzie również nadal wspierać Komisję Konsultacyjną i Pojednawczą, która jest główną instytucjonalną platformą dialogu partii politycznych w Jemenie. UE wzywa rząd Jemenu i Radę Przywództwa Prezydenckiego, by wzmacniały jedność wewnętrzną, poprawiły świadczenie podstawowych usług i dostęp do podstawowych praw dla ludności Jemenu, co ma zasadnicze znaczenie dla politycznej i gospodarczej stabilności Jemenu. UE jest również gotowa zintensyfikować wysiłki na rzecz wsparcia jemeńskiego społeczeństwa obywatelskiego.
4. W szerszym kontekście UE przypomina o pozytywnym głosie Jemenu na forum Zgromadzenia Ogólnego ONZ potępiającym rosyjską agresję na Ukrainę i wzywa Jemen do dalszego wspierania integralności terytorialnej Ukrainy, ochrony międzynarodowego porządku opartego na zasadach oraz osiągnięcia kompleksowego, sprawiedliwego i trwałego pokoju w Ukrainie, zgodnie z zasadami Karty Narodów Zjednoczonych.
5. UE jest poważnie zaniepokojona pogorszeniem się sytuacji gospodarczej w Jemenie – wysoką inflacją, stałą deprecjacją waluty i niepokojącym kryzysem bankowym. UE jest gotowa wspierać rząd Jemenu w rozwijaniu jednolitego, pluralistycznego, zrównoważonego i racjonalnego gospodarstwa w celu zwalczania korupcji, zwiększenia rozliczalności, poprawy poboru dochodów, przyspieszenia ponownego zjednoczenia systemu bankowego i ograniczenia ryzyka humanitarnego. W tym celu UE wzywa społeczność międzynarodową, zwłaszcza agencje ONZ, międzynarodowe instytucje finansowe i darczyńców, do koordynowania ich zaangażowania w terenie, aby zapobiec dalszemu pogarszaniu się sytuacji i ryzyku upadku instytucji podlegających rządowi Jemenu.
6. W tym kontekście UE będzie nadal wspierać dobre sprawowanie władzy przez rząd Jemenu. UE opowiada się za ujednoliceniem i poprawą funkcjonalności rządowego sektora bezpieczeństwa, w szczególności w odniesieniu do reformy sektora bezpieczeństwa cywilnego i budowania zdolności. W tym względzie UE zwiększyła już wsparcie dla jemeńskiej straży przybrzeżnej i jest gotowa uczestniczyć w dalszych prowadzonych z międzynarodowymi

partnerami wysiłkach na rzecz wzmocnienia zdolności straży przybrzeżnej do patrolowania morza i zapewnienia swobody żeglugi.

7. UE jest głęboko zaniepokojona ciągłym pogarszaniem się sytuacji humanitarnej w Jemenie: 19,5 mln osób (60 % ludności) potrzebuje pomocy i ochrony humanitarnej, przy czym muszą z niej korzystać zwłaszcza kobiety i dziewczęta – przynajmniej 9,6 mln pilnie potrzebuje pomocy ratującej życie; 17,1 mln osób jest dotkniętych poważnym brakiem bezpieczeństwa żywnościowego, ponad 4,8 mln osób zostało wewnątrznie przesiedlonych, 6 mln kobiet i dziewcząt jest szczególnie narażonych na nadużycia i wykorzystywanie, 2,3 mln dzieci cierpi z powodu poważnego niedożywienia, a 35 % przypadków cholery na całym świecie to przypadki występujące w Jemenie. Trwająca eskalacja działań militarnych, coraz gorsze warunki działania i ciągle ingerencje w bezstronną pomoc humanitarną w całym Jemenie, w tym arbitralne zatrzymania przez Hutich, są szkodliwe dla międzynarodowych wysiłków na rzecz pomocy ludności Jemenu, a także przyczyniają się do bezprecedensowego zmniejszenia finansowania międzynarodowego. UE i jej państwa członkowskie zdecydowanie potępiają nieustanne arbitralne zatrzymania przez Hutich dotyczące lokalnych pracowników agencji ONZ, organizacji pozarządowych i misji dyplomatycznych oraz ponawiają pilny apel o ich natychmiastowe i bezwarunkowe uwolnienie. UE i jej państwa członkowskie są nadal jednymi z głównych podmiotów humanitarnych w Jemenie: od wybuchu konfliktu w 2015 r. UE udzieliła całkowitej pomocy w wysokości ponad 1,6 mld EUR. W związku ze zmniejszeniem finansowania pomocy międzynarodowej dla Jemenu i coraz bardziej złożonym otoczeniem operacyjnym UE wzywa do zwiększenia pomocy humanitarnej i apeluje do wszystkich stron o zapewnienie pełnego i niezakłóconego dostępu pomocy humanitarnej zgodnie z międzynarodowym prawem humanitarnym i zasadami humanitarnymi, a także o takie powiązanie pomocy humanitarnej z pomocą rozwojową, którego skutkiem będzie przegląd i wspieranie wielostronnych ram reagowania oraz zwiększenie wsparcia dla działań humanitarnych prowadzonych na szczeblu lokalnym. Brak bezpieczeństwa żywnościowego jest dotkliwy: szacuje się, że bez odpowiedniego wsparcia kolejne 6 mln osób doświadczy go na nadzwyczajnym poziomie. UE popiera bardzo potrzebną decyzję ONZ o priorytetowym traktowaniu ratujących życie programów humanitarnych na najbardziej dotkniętych obszarach i wzywa darczyńców do utrzymania wspólnego zaangażowania opartego na zasadach, by chronić przestrzeń humanitarną i zapobiec katastrofie humanitarnej.

8. UE i jej państwa członkowskie, w ramach podejścia „Drużyna Europy”, zobowiązują się w miarę możliwości kontynuować pomoc rozwojową dla Jemenu w celu poprawy warunków życia Jemeńczyków poprzez inwestycje w odbudowę gospodarczą i reformy gospodarcze, tworzenie miejsc pracy oraz wzmacnianie odporności państwa i społeczeństwa, między innymi w obszarach takich jak bezpieczeństwo żywnościowe, rolnictwo, energia elektryczna i woda, usługi sanitarne i higieniczne. UE będzie nadal pracować nad poprawą dostępu do podstawowych usług dla ludności Jemenu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i młodzieży.
9. UE będzie nadal zdecydowanie opowiadać się za skuteczną ochroną praw człowieka i poszanowaniem międzynarodowego prawa humanitarnego w całym Jemenie, w tym poprzez stałe niezależne i bezstronne monitorowanie i dokumentowanie poważnych naruszeń praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego. UE jest zaniepokojona ciągłym represjonowaniem społeczeństwa obywatelskiego i ograniczaniem praw kobiet w Jemenie, w szczególności przez Hutich. UE jest nadal głęboko zaniepokojona wpływem konfliktu na ludność cywilną i ubolewa nad dużą liczbą ofiar wśród ludności cywilnej, atakami na infrastrukturę cywilną, w tym nad niekontrolowanymi skutkami min przeciwpiechotnych i wybuchowych pozostałości wojennych. UE wzywa również strony do dopilnowania, by do wojska nie werbowano dzieci, by dzieci nie brały udziału w działaniach wojennych i były chronione przed ich skutkami. Rozliczalność i sprawiedliwość okresu przejściowego to zasadnicze elementy procesu pokojowego; zarówno rząd Jemenu, jak i Huti powinni doprowadzić do dalszych uwolnień więźniów.
10. UE potępia rozprzestrzenianie broni na rzecz Hutich i innych niepaństwowych grup zbrojnych, w tym organizacji umieszczonych w wykazie organizacji terrorystycznych, takich jak Asz-Szabab i Al-Kaida Półwyspu Arabskiego (AQAP), który to proceder stanowi naruszenie prawa międzynarodowego; UE potępia też dramatyczny wzrost nielegalnego handlu bronią przewożoną przez Jemen, Morze Czerwone i Róg Afryki zagrażający stabilności w regionie. UE jest nadal zaniepokojona domniemanymi powiązaniem Hutich z organizacją Asz-Szabab, do których powstania przyczyniają się zorganizowane grupy przestępcze działające w regionie. Przypominając o zobowiązaniu wszystkich państw do przestrzegania embarga na broń na mocy rezolucji RB ONZ nr 2216 (2015), UE wzywa strony trzecie, a w szczególności Iran, do zaprzestania wsparcia Hutich i zakończenia dostaw broni na ich rzecz, a także do podjęcia starań na rzecz deeskalacji. UE będzie nadal wspierać oenzetowski mechanizm weryfikacji i inspekcji (UNVIM), a przy tym wzywa do wzmocnienia mandatu mechanizmu w celu zwiększenia jego roli i skuteczności w egzekwowaniu oenzetowskiego embarga na broń zgodnie z rezolucją RB ONZ nr 2216 (2015). UE zachowa możliwość reagowania na

destrukcyjne działania Hutich oraz dostawy broni i powiązanych materiałów do Hutich, między innymi poprzez stosowanie dalszych środków ograniczających.

11. UE utrzyma i zwiększy swoje silne zaangażowanie na Morzu Czerwonym za pośrednictwem obronnej operacji morskiej EUNAVFOR ASPIDES, zainaugurowanej w lutym 2024 r., która nadal zapewnia ochronę przepływającym statkom handlowym; UE ponadto zwiększy swój wkład w podnoszenie świadomości w zakresie bezpieczeństwa morskiego, a jednocześnie będzie dążyć do osiągnięcia synergii operacji EUNAVFOR ASPIDES i EUNAVFOR ATALANTA. UE podtrzymuje swoje zobowiązanie do wspierania wszelkich zgodnych z prawem międzynarodowym wysiłków na rzecz zapewnienia swobody żeglugi na Morzu Czerwonym, ochrony kluczowych szlaków żeglugowych i pomocy w przywróceniu regularnych przepływów handlowych przez Kanał Sueski oferujący połączenie z Morzem Śródziemnym, a także wzywa wszystkie państwa w regionie do przyłączenia się do tych wysiłków. UE wyraża uznanie dla wyjątkowych wyników programu ASPIDES, który w pierwszym roku swojego działania zapewnił eskortę ponad 440 statkom i zapobiegł poważnej katastrofie ekologicznej na Morzu Czerwonym i w państwach nadbrzeżnych oraz dalszym zakłóceniom na szlakach żeglugowych w regionie. W trosce o bezpieczeństwo marynarzy UE wzywa do zaprzestania praktyki masowych i arbitralnych zatrzymań statków handlowych i ich załóg przez Hutich oraz do zaprzestania wszelkich działań, które utrudniają handel międzynarodowy i podważają bezpieczeństwo regionalne.
12. UE podkreśla znaczenie ścisłej koordynacji i współpracy z partnerami międzynarodowymi w celu ochrony bezpieczeństwa morskiego na Morzu Czerwonym, promowania szerszej współpracy regionalnej i eliminowania źródeł braku bezpieczeństwa morskiego, w tym poprzez prace odpowiednich specjalnych przedstawicieli UE. W tym kontekście UE zacieśni współpracę z partnerami regionalnymi, państwami nadbrzeżnymi oraz partnerami o podobnych poglądach.